



Az összes történet, amit ismerek

Fotis bácsi nézegeti a fényképet. – Az új kombájnt Németországban vettem, Düsseldorf közelében. Taxival mentem el vidékre, végignézttem a kombájnokat, és kiválasztottam egyet. Egy görög fickó volt velem, mert én ugye nem tudtam németül. Düsseldorfban felrakodtuk a kombájnt a vonatra, Thesszalonikiben kirakodtuk, és az állomástól ideig jöttünk vele.

Fotis bácsi visszaadja a fényképet. – Hét nő hagyott el. Hét nő! Tudod te, mit jelent az? Ez az egy kitarított mellettem.

– Miután meghalt az apám – mondja Ninitsa néni –, a cukrászdában dolgoztam. A bácsikád minden nap benézett, és evett valami édességet. És közölte, hogy nem tudja kifizetni, irjam fel neki, majd holnap fizet. Fialat voltam, szerettem volna moziba járni, de egy lány annak idején nem járhatott egyedül moziba, úgyhogy eljegyeztem magam a bácsikáddal. Egyszer felhívott, hogy menjek az Aristoteles térre. Találkoztunk, és leültünk egy padra. Tudod, hogy miért hívtalak ide?, kérdezte. Nem tudtam. Szakítunk, mondta, azzal faképnél hagyott. Irini nagynénéd ellenezte az eljegyzést, mert nekem nem volt elég pénzem. Azt akarta, hogy ezer líra hozományt fizessek az öccséért. Egy líra az egy arany, honnan szedtem volna össze annyit? Voltak földjeim, de azok nem értek ezer lírát. Csak ültem a padon, és sírtam. Egy nő leült mellém, és vigasztalgotott. Az ég meg fogja büntetni érte, mondta. Három évig voltunk külön. Míg egy nap eljött hozzám az anyád és Perikles bácsikád, és magukkal vittek.

Tíz évig voltunk eljegyezve. Rőgtön azután, hogy összeházasodtunk, megszületett Antonakis.

Később, mikor a házukat építettük, sikerült eladnom az egyik földemet, azt, ahová az olajfinomítót telepítették. A pénzből teljesen új bútorokat csináltattunk. Egyszer meglátogattak minket az Irini nénéd egy másik nővel, a nő körülnézett, és azt mondta: „Itt meg ki lakik? Valami amerikai lehet, ilyen bútorokkal!” Irini nénéd nem szólt semmit. Még bársonyfüggönyöket is varrattunk.

– Hét nő. De én mindig téged szerettelek – mondja Fotis bácsi.

– *Ha én volnék Ádám,*

és te volnál Éva,

A Paradicsomban élnék.

A poulia volna az autóm

Mars pedig a kis sofőröm.

– Mi volna a te autód? – kérdezem.

– A poulia. Egy kis madár.

– A poulia, az egy napszak – mondom.

– Ide hallgass. A poulia, a madár volna az autóm, Mars, a háború istene a sofőröm.

– A poulia mikor énekel?

– Kora reggel.

– A hajnal az autó, Mars a hajnalcsillag, a csillag a sofőr.

– Ide hallgass – mondja a bácsikám.

– *A poulia volna az autóm*

Mars pedig a kis sofőröm.

Fognék egy báránnyelbőt

És betenném a könyököd alá.

Érted? Az autó ablakába, a könyöke alá, hogy puha legyen neki.

– A poulia a hajnal – mondom én.

Fotis bácsi Ninitsa nénihez fordul, és azt mondja: – Szerettelek, és még mindig szeretlek. Hetven éve szeretlek téged.

– Jó, jó – mondja Ninitsa néni.

– Minden más nő veszekedett volna velem, ő nem veszekszik.

– Ha bolondságot csinál. Ha fordítva veszi fel a pizsamafelsőjét, a pizsamadrágját meg a csípőjén hordja, hogy kilátszik az alsónadrág, és hozzá

még a pizsamadrág egyik szarát bedugja a zoknijába, akkor veszekszem vele.

– Miért ne tenném? Az én házam. Öreg vagyok én már, nem csinálók én már több bolondságot, legfeljebb kettőt-hármat naponta.

– Meséld el azt a történetet a heringgel – mondom Fotis bácsinak.

– Megérkeztek Amerikába, a négy fivér, New Yorkba. Nem volt munkájuk. Aztán apám, a te nagyapád, egy kis vonatnál talált munkát, si-hu-hu. Vagont rakodott, és keresett egy kis pénzt. Abból kenyeret vett meg egy heringet. Az első nap a kenyeret ették a fivérek, a heringet meg szagolgatták. A második nap felakasztották a heringet egy madzagra, és kis tüzet raktak alá. A hering illatozott, a fivérek fogták a kenyeret, hozzádörzsölték a heringhez, és megették. A harmadik nap falatonként megeszegették a heringet. Így evett négy ember egy heringet három napon át. Egy év múlva gazdag emberekként tértek vissza. Mind a négyen vettek egy-egy szállodát a Monastiriou úton, meg egy családi sírhelyet az Agia Paraskevi temetőben. A nagyapámat, a te dédnagyapádat oda temették el. Hat fehér ló húzta a hintót a koporsóval, azokon egyetlen fekete szőrszál sem volt.

– Mi lett nagyapa szállodájából? – kérdem.

– A nagyapád vásárolt egy gépet, egy kombájnt. A géppel elment csépelni egy faluba Nea Evkarpia közelében. És ahogy a gép csépelte, tüzet fogott, és a nagyapádat, az én apámat börtönbe csukták.

– Ez mikor történt? Te már megszületted?

– Persze. Én is ott voltam a tűzben, kicsi voltam, alig nyolcéves, az apám vitt magával. Pontosán emlékszem, hogy hol kezdődött a tűz. A traktorunkon gyulladt ki, egy szikra átpattant a gabonabálára, a bála meg lángra lobbant. Több ház is leégett, apámnak meg, a te nagyapádnak kárpótlást kellett fizetnie. El kellett adnia a szállodát, a testvére, Evaggelos vette meg tőle, azt hiszem, egy tallért adott neki érte.

A nagyapád aztán szaladt fűhöz-fához, hogy összeszedje a pénzt, de senki nem tudott adni neki. Ő öregebb lett, én fölcseperedtem, dolgozni kezdtem, aztán megszületett az anyád, a boszorkány, és nyugalmunk lett. A nagyapád minden évben csinált egy gyereket, és utoljára az anyád bújta ki a világra. Tudod te, hogy micsoda egy boszorkány az anyád? Tudod te azt jól. Én is ismerem. De van jó oldala is. Tartsa meg őt az Isten egészségben. Egészség, az meg mi a fene! Az anyád százéves. és még mindig tartja magát. Százéves, lekörözött engem, én kilencven vagyok, ő meg száz. De szeret engem. Én is szeretem őt.

ADAMIK LAJOS FORDÍTÁSA